

ZASAVSKI VESTNIK

LETO V. — ŠT. 40.

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZASAVJA

TRBOVLJE, 9. OKTOBRA 1952

S PREDKONGRESNE KONFERENCE ŽENA TRBOVELJSKEGA OKRAJA

„Če hočemo vzgajati otroke, moramo biti v prvi vrsti sami vzgojeni“

Lidija Šentjurčeva — delegat okraja Trbovlje za IV. kongres AFŽ Slovenije

Konferenca žena trboveljskega okraja, ki se je vršila v nedeljo 5. oktobra v Trbovljah v prostorih okrajnega ljudskega odbora, je dala bogate in plodne zaključke. Izvoljene delegatke iz okraja Trbovlje so s svojimi številnimi predlogi obogatile dobro uspešno konferenco. Poleg delegatke, izvoljenih po sekcijah žena v okraju, je temu zborovanju prisostvovala predsednica GO AFŽ Slovenije, tov. Angelca Ocep-kova, prav tako tudi predstavniki političnih in oblastnih forumov okraja in mesta Trbovlje.

POLITIČNI REFERAT PREDSEDNICE AFŽ OKRAJA TRBOVLJE TOVARISICE ANICE PEČAR

V svojem bogatem poročilu je tov. Pečarjeva podala analizo političnega dela žena v okraju Trbovlje ter se v njem dotaknila tudi problemov izven okraja in v svetu. V svojih izjavah je tov. Pečarjeva nanizala bogate spomine naših številnih poštivalnih žena v času naše NOV ter je dala te žene za zgled vsem ženskam v današnji bitki za izgradnjo socializma. V svojem referatu se je poročevalka dotaknila vzgoje otrok, vprašanja izkoriščanja otroških doklad, boja proti alkoholizmu ter poudarila pomen sodelovanja žena v družbenem in političnem življenju. Ob zaključku svojega poročila je podčrtala poštivalnost in borbenost tovarisice — matere mladega Ivana Pirečnika, ki ji je v borbi za svojega otroka uspelo končno zmagati.

ORGANIZACIJSKO POROČILO

To poročilo je podala tov. Mara Narač. Iz njenega referata smo razvideli, da so žene okraja Trbovlje s svojimi uspehi lepo počastile svoj kongres in kongres Partije. Lep napredek zaznamuje okrajna sekcija AFŽ v letošnjem letu v tem, da so občinski odbori žena postali mnogo iniciativnejši in so sami reševali številne naloge, ne da bi čakali na navodila od okrajne sekcije, kar je rodilo uspehe. Prav tako je bila uspešna tesna povezava žena z občinskimi odbori OF. Po naših kmečkih krajih, kjer so bili odbori žena šibki, so jim priskočile na pomoč žene iz naših centrov; tako so žene iz Zagorja obiskovale svoje tovarisice v Čemšeniku. Troja h, Mlinšah in Senožetih, medtem ko so v ostalih centrih, bližje vasi priključene mestnim odborom OF. Konkretno so žene pokazale svojo dejavnost v vprašanju vzgajanja otrok, v gospodinskih težavah, pri zdravstvenih akcijah in podobno. Kljub visoki politični zavesti, ki so jo pokazale žene našega okraja, pa je le čutili nazadovanje prizadevanj žena v vsakdanjem političnem življenju, namreč pri delu v naših ljudskih odborih, v odborih OF, v Partiji, delavskih svetih, v upravah naših kmetijskih zadrug itd. Zanimiva je statistika, koliko žena sodeluje v raznih ustanovah: tako je v okrajnih forumih naših množičnih organizacij od 170 odbornikov le 27 žena, v občinskih odborih OF sodeluje med 156 odborniki komaj 17 žena, prav tako je v občinskih ljudskih odborih od 329 odborni-

kov le 18 žena, v OSS pa deluje med 14 odborniki komaj ena žena. V okraju je v vseh naših gospodarskih področjih zaposleno 19,8 % žena. V delavskih svetih imamo 241 žena, v upravnih odborih pa 78, od katerih sodeluje v industrijskih podjetjih komaj 19 žena.

POMOČ ŽENAM, KI AKTIVNO SODELUJEJO V GOSPODARSTVU

Da bi žene mogle dejansko sodelovati v gospodarskem ni javnem življenju ter pri vzgoji otrok, se ustanavljajo povsod razne ustanove, kot so: jasli, otroški vrtci, dijaški domovi, šolske kuhinje in podobno. V okraju Trbovlje na tem področju dela ne zaznamujemo posebnega uspeha. Otroške jasli smo opustili, vendar pa se kaže potreba po dečkih domovih, za katerih ustanovitev so dane vse možnosti. Inventar je na razpolago, vendar je potrebno, da določimo poslopja v ta namen. Nadalje je na splošno ugotovljeno, da kažejo starši v zadnjih časih mnogo več skrb za učne uspehe mladih v šoli. Več skrb pa bo treba posvetiti vzgojnim domovom in otroškim

Lidija Šentjurčeva, delegatka žena okraja Trbovlje za IV. kongres AFŽ Slovenije

vrtem, tako da bodo imele žene, ki so zaposlene v gospodarstvu, zavetišča za svoje otroke.

IZOBRAŽEVANJE — STALNA SKRB NAŠIH ŽENA

Lepe uspehe so dosegle žene našega okraja z raznimi tečaji in predavanji. Vrsto navedenih smo imeli ob Dnevu žena 8. marca in v Tednu matere in otroka, žal pa predavanja niso bila stalna. Mnogo boljše je bilo z organizacijo raznih tečajev. V Trbovljah, Hrastniku in Zagorju so imele žene trimesečni gospodinski tečaj, ki ga je obiskovalo po 30 deklet. Tako so žene v Trbovljah organizirale šivalni in pri krojevalni tečaj v dveh skupinah, ki ga je obiskovalo 60 žena in deklet. Tudi žene v Loki pri Zidanem mostu so uspešno zaključile svoj 6-tedenski tečaj. Po vseh vseh so imele žene v okviru vaških izobraževalnih tečajev praktičen pouk v šivanju. Lep uspeh je bil nadalje dosežen v Trbovljah. Tu so ustanovili stalno enoletno gospodinsko šolo, ki je že začela s poukom, obiskuje jo pa 35 učenk. Graje vredno pa je, da se po naših šolah danes, ko so že dane možnosti, še ne posveča zadostna pozornost pouku v ročnih delih. Obvezen pouk je predpisan, vendar se ta iz neznanih vzrokov ne vrši.

DELO ŽENA MED DELAVKAMI V INDUSTRIJI

Ne samo naše sindikalne organizacije, tudi žene so pozabile na vprašanje dela z delavkami. Več iniciativ so pokazale v tem pogledu žene iz Hrastnika, ki so imele v preteklem mesecu sestanke z delavkami iz steklarne — nasprotno pa žene delavkam v ostalih industrijskih podjetjih niso posvetile potrebno pozornost. Vprašanje zaposlitve žena in deklet je velik problem. V trboveljskem okraju je doslej 198 nezaposlenih žena in preko 60 mladink za uk. Vprašanje ustanovitve lahke industrije v okraju postaja problem, ki je vedno bolj pereč. Sekcija žena — združnica dosedaj prav tako ni imela posebnih uspehov razen v Loki, kjer je bil dobro uspeh šivalni tečaj.

LETOVANJA NAJMLAJŠIH IN RAZNI PRAZNIKI ŽENA

Lepo so žene skupno s Svetom za kulturo in prosveto pri OLO Trbovlje letošnje leto organizirale oziroma pomagale pri letovanju otrok. Otroci iz Trbovelj so letovali na Mrzlici, kjer je bilo v 5 izmenah na oddihu 187 otrok. Iz Zagorja je na Sv. Gori v 3 izmenah letovalo 87 otrok, na Kalu je bilo v eni izmeni 48 otrok iz Hrastnika, iz Radeč pa v Sopotu 1 izmena s 30 otroci. Žene so na teh otroških letovanjih pomagale v kuhinji in postrežbi. Vsakoletna otro-

ška prireditve — Novoletna jelka — je prinesla veselje 7500 otrokom. Teden matere in otroka ter Dan žena, 8. marec, so žene po vsem okraju lepo in dostojno praznovali. Kljub številnim uspehom pa so bile v delu žena vendar razne pomanjkljivosti, ki so bile iznešene v bogati in plodni diskusiji.

VZGOJA OTROK NI SAMO DELO ŽENA, MARVEČ DELO VSEH

Razgovor o obeh poročilih se je razvijal v glavnem o vzgoji otrok doma in v šoli ter o političnem dvigu žena. Zelo dobro je govorila o zaščiti matere in otroka tov. Završnikova, ki je podčrtala važnost otroških negovalk ter otroških vrtcev. Prav lepo je nadalje orisala zdravstveno zaščito v Zagorju delegatka tega kraja, le škoda je, da ni mogla navesti podatkov za ves okraj, kar je zanimalo vse navzoče delegatke. Zastopnica žena iz Hrastnika je govorila o njihovem delu v tamkajšnji steklarini in o ustanovitvi sekcije žena za reševanje tovarniških problemov. Enako je prav dobro govorila tudi tov. Tončka Ramovševa, ki je med drugim dejala tole: »Če hočemo vzgajati otroke, moramo biti v prvi vrsti sami vzgojeni.«

V diskusiji so govorili še tov. Dušan Povše, sekretar MK KPS Trbovlje, Ernest Gorše, Herman Pečnik in drugi.

Lepo in odkrito je govorila končno predsednica GO AFŽ Slovenije, tov. Angelca Ocep-kova, ki je predvsem podčrtala, da na vzgojo otrok vpliva odnos moža do žene in obratno, poudarjala je nadalje važnost roditeljskih sestankov, ideološko vzgojo žena in zaposlitev žena ter s tem v zvezi možnosti, ki jih imamo na razpolago.

Po plodni diskusiji je bil izvoljen novi odbor okrajne sekcije AFŽ, kjer je bilo izvoljenih 24 delegatk za IV. kongres AFŽ Slovenije, med katerimi je bila izvoljena tudi tov. Lidija Šentjurčeva.

Ob koncu konference so žene sprejele sklepe za svoje bodoče delo ter poslale zborovanja pismo materi mladega Ivana Pirečnika, ki se glasi:

Draga mati Ivana Pirečnika!

Z okrajne konference AFŽ v Trbovljah Ti pošiljamo tovariške pozdrave, katerim pridružujemo čestitke, da si po praprieti razsodbi dobila kri svoje krovi. Naša materinska in domovinska čustva delimo s Teboj in obsojamo krivičnega sodnika Clarka, ki je pokazal svoj tečloški odnos do materinstva in so-razno razpoloženje do naše ljudske oblasti. Hvala žene smo naši ljudski oblasti, da je pokazala največje razumevanje za Tvojo človeško zahtevno.

Želimo, da bi imela veliko veselja s sinom Ivanom in da bi imela veliko uspehov pri njegovi vzgoji v socialističnega človeka.

Mladina steklarne v Hrastniku je vzorna

Pod geslom: »Borba za plemenite cilje Partije mora postati last vse mladine«, je član biroja CK LMS tovariš Rudi Bregar izročil prehodno zastavo CK LMS najboljši organizaciji Ljudske mladine Slovenije v predkongresnem tekmovanju — mladini steklarne v Hrastniku — in sicer na slavnostni konferenci, ki ji je prisostvovalo okrog 100 mladincev, zastopniki Partije, OF, uprava podjetja in OK LMS Trbovlje.

Po sprejetju svojih tekmovalnih obvez na čast VI. kongresa KPJ si je mladina steklarne prizadevala izboljšati vsebino svojega dela, tako je dejal član tovarniškega komiteja, ko je nanizal uspehe in pomanjkljivosti v dosedanjem tekmovanju te mladine. Mladina steklarne je skrbela za to, da

bi njena organizacija postala vplivna v svojem podjetju. Še posebej se je ta mladina trudila, da bi si čim bolj osvojila misli, izražene na XVI. plenumu CK LMS in v pismu Aleksandra Rankoviča.

Za dosežene uspehe so bili mladinci steklarne odlikovani s podelitvijo prehodne zastave CK LMS. Predhodne pohvale OK LMS in CK LMS so bile te mladini svetla spodbuda še za vztrajnejše delo. Uvajanje prikladnejših oblik dela in vzgoja mladih ljudi preko društev je rodila uspeh, da je 79 mladincev te organizacije aktivnih članov delavskega prosvetnega društva »Svoboda«. Od teh jih deluje 23 pri mladinskem odru, ki pridno pripravlja igro, ki jo bodo uprizorili v okviru Mladin-

Mali Ivan v naročju svoje matere

PRED VI. KONGRESOM KPJ

Tekmovanje v počastitev VI. kongresa KPJ

Člani partijske celice rudniškega obrata Podstrana v Zagorju so že meseca julija sklenili, da bodo na čast VI. kongresa KPJ napovedali tekmovanje. Meseca avgusta so na vseh delovnih tretjinah objavili svoj tekmovalni načrt, po katerem bodo dvignili proizvodnjo premoga, znižali stalež bolnikov, zmanjšali število neopravičeno izostalih, znižali obratne nezgode in izkoristili letni dopust. Kot vedno, je delovni kolektiv v Podstrani tudi tokrat razumel pomen tega tekmovanja ter je že v septembru pokazal dobre uspehe. V primerjavi s avgustom so meseca septembra na tem obratu povišali produkcijo za 14,6 %, obratne nezgode pa znižali za 0,8 %.

Poleg tega obratnega tekmovanja so v Podstrani poživili tudi politično delo v celici. Tako so člani Partije postavili posebno komisijo, ki bo nadzorovala pravilno plačevanje članarine po lestvici, izvršili so vse potrebne priprave za predavanja, ki se jih udeležujejo tudi člani sindikata in OF, zlasti so pa razvili široko propagando za poživitev dela v novoustanovljeni »Svobodi«. Kot vedno, je tudi v tem tekmovanju celoten kolektiv zelo aktiven in discipliniran. Čeprav je med delavci v obratu Podstrana mnogo rudarjev iz raznih krajev Jugoslavije, vlada v kolektivu vzorno tovarništvo, kar je porok za izpolnitev točk napovedanega tekmovanja.

ODPRTI PARTIJSKI SESTANKI V LITILJI IN OKOLICI

V okviru priprav za VI. kongres KPJ se vrše v vseh krajih Zasavja odprti partijski sestanki. Na njih poročajo funkcionarji KP o delovanju osnovnih

partijskih organizacij. Pri ocenitvi dosedanjega dela in načrtih za prihodnje razdobje sodelujejo razen članov domačih partijskih organizacij tudi delegati okrajnega komiteja KPS ter nečlani. Na odprtem partijskem sestanku v Litiji, ki se ga je udeležil organizacijski sekretar tov. Stane Kober, so razčlenili dosedanje delo in posvetili precej časa tudi gospodarskim problemom. Med najbolj nujnimi zadevami je kanalizacija mesta Litije. Dokler ne bo opravljeno to delo, se je nemogoče lotiti tlakovanja ceste, ki drži iz Litije proti Smartnu. Ta del ceste je že v načrtu Cegrada, republiškega podjetja za gradnjo cest. To vprašanje bo treba torej zdaj čim prej ugodno rešiti. Na odprtem partijskem sestanku v Litiji so obravnavali tudi vzgojne zadeve. Zaradi nekaterih izpadov mladine je bilo po Litiji precej kritike in ljudska oblast bo odslej vse malomarnike, ki kale nočni mir, kaznovala. Odprti sestanek KP je ugotovil potrebo vzgojnega dela z mladino ter je primerna zaposlitev mladine v kulturnih društvih največjega pomena.

V založbi »Savinjskega vestnika« v Celju je pred dnevi izšla izredno zanimiva knjiga

ŽIVI ZID

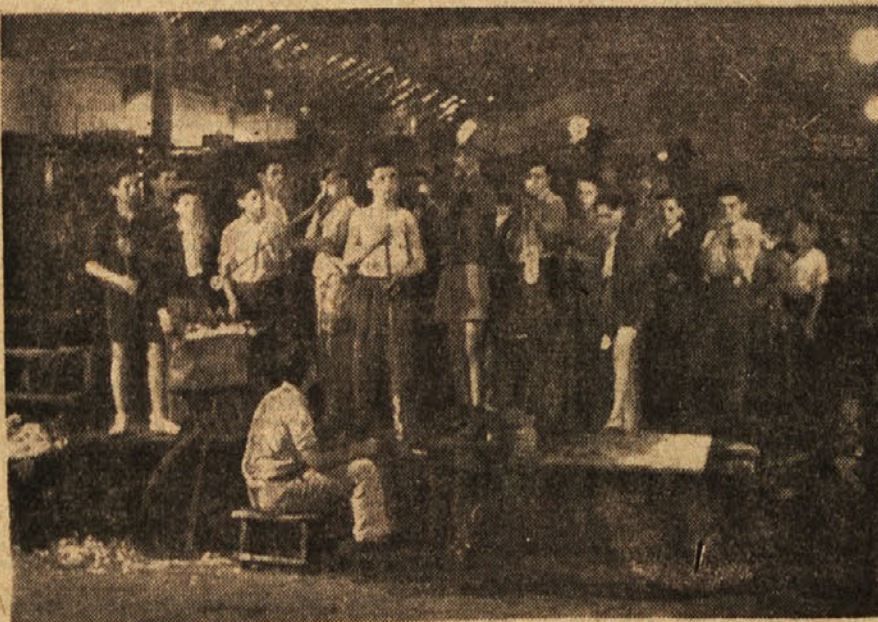
Knjiga opisuje pohod XIV. proletarske divizije na Stajersko. Knjigo je napisal udeleženec pohoda Stane TERČAK. Bogati je deset visokih jedkanje akademika Božidarja JAKCA, ki je knjigo opremil. Vezana je v platno in stane le 320 din. — Knjigo naročite v Upravi »Savinjskega vestnika« v Celju ali v najbližji knjižnici.

Naročajte ZASAVSKI VESTNIK

Bralcem našega lista, ki še niso nanj naročeni, a želijo »Zasavski vestnik« redno prejemati, priporočamo, da kupijo na pošti položnico (golic) in na njej nakažejo na naš tek. račun št. 614-90332-3. Uprava »Zasavskega vestnika« pri podružnici NB v Trbovljah vsaj polletno naročnino, ki znaša 120 din. Na hrbtni strani položnice napišite »Nov naročnik«. Lahko pa se na naš tednih naročite z dopisnico, naročnino pa poravnate, ko prejmete list in položnico.

Naročajte »Zasavski vestnik« tudi svojim rojakom — Zasavčanom, ki žive v drugih republikah naše države ali pa v tujini. Naš list berejo tudi naši rojaki v Ameriki in se ga veselo. Predvsem pa bodo veseli »Zasavskega vestnika« naši fantje, ki so pred kratkim odšli v JLA na odslužitev kadrovskega roka. Ti bodo še posebno radi brali naš list, saj so radovedni na novice in dogodke svojega rodnega kraja. Letna naročnina »Zasavskega vestnika« je 240 din, za tujino pa 480 din.

Uprava »Zasavskega vestnika«

Mladi steklarji pri delu

V zadnjih dneh po svetu

EDEN O JUGOSLAVIJI

V govoru v svojem volivnem okrožju je Eden na dnu dal značilne izjave o Jugoslaviji. Britanski zunanji minister je poudaril, da ima Jugoslavija svoje mesto v obširnem sistemu zavezništva, ki ga gradimo v Evropi, podpiral je nadalje, da ima Jugoslavija slavno tradicijo patriotizma in zavzema vreden zemljepisni položaj. Pripomnil je, da se je jugoslovansko ljudstvo osvojilo komunističnega nadzorstva ter je odločno branilo svojo svobodo. »Samo trizsko vprašanje preprečuje enak razvoj odnosov med Jugoslavijo in Italijo kot z Avstrijo, Turčijo in Grčijo. Izrazil je upanje, da bo mogoče z realističnim čutom in dobro voljo na obeh straneh premostiti to oviro.

ACHESONOVE IZJAVE O KOREJI, AVSTRIJI IN POSARJU

Acheson je na zadnji tiskovni konferenci zavrnil govorice o konkretnih predlogih in načrtih resolucije glede vojne na Koreji, ki bi jih ZDA predložile na prihodnjem zasedanju glavnih skupščin OZN. Izjavil je, da je ameriška vlada predložila korejsko vprašanje skupno z drugimi vladami ter da ni bilo ničesar dokončno določeno.

Acheson je glede Avstrije dejal, da so ZDA skupno s Francijo in Veliko Britanijo odločene nadaljevati napore za sklenitev avstrijske mirovne pogodbe in da je odloščito svetovskega predstavnika na zadnjem sestanku namestnikov zunanjih ministrov ponoven dokaz, da Sovjetska zveza ne želi skleniti te pogodbe.

Glede Posarja je podčrtal svoje zadovoljstvo glede razgovorov med francoskim zunanjim ministrom in Schumanom in dodal, da je ameriška vlada vedno poudarjala, da morata sarsko vprašanje rešiti Francija in Nemčija.

NAGIBOVA CISTKA V EGIPTU

General Nagib je bil te dni na potovanju po Egiptu in povsod poudarjal namen svojega gibanja. Pri pomnil je, da je nered največja nevarnost, ki grozi temu gibanju. Egiptovska vlada nadaljuje s čistkami v najvišjih krogih bivšega vladnega in dvorskega režima. Med drugimi bodo postavljeni pred sodišča bivši načelnik kraljevega kabineta in bivši ministri. Predsednik Hilmi, letosako se bo zagovarjal pred sodiščem 12 članov »železne garde« bivšega kralja Faruka. Ta železna garda je odstranila vse elemente, ki so bili nevarni prestolu, ali pa jih likvidirala. Vlada je na svoji zadnji seji sprejela nove ukrepe o čistki.

AMNESTIJA ZA NACISTE V VZHODNI NEMCIJI

Vzhodno nemška vlada je predložila načrt zakona, na podlagi katerega se vse sankcije in diskriminacije do bivših nacistov in fašističnih vojsk odpravijo. Izjema velja samo za vojne zločince in za tiste, ki so zakrivali zločine proti človeštvu.

KOREJSKO BOJISČE

Kljub dolgotrajnim mirovnim pogajanjem je na korejskem bojišču še vedno živno znanje letalstva. 45 letetrdinjav je pred nekaj dnevi odpravilo 425 ton bomb na kemijske tovarne v bližini mandžurske meje in hidroelektrične centrale na reki Jalu. Proti letalom so stopile v akcijo protiletalske baterije onstran reke Jalu na mandžurskem ozemlju.

V ujetniškem taborišču Feludo je prišlo do upora ter je bilo pri spopadu ranjenih 120 in ubitih 45 kitajskih vojsnih ujetnikov. Do incidentov je prišlo baže zaradi demonstracij ujetnikov ob priliki tretje obletnice ustanovitve pekinške vlade.

ZELEZNIŠKA KONFERENCA EVROPSKIH DRŽAV

Dne 1. oktobra se je začela prva evropska železniška konferenca po letu 1923 v Nici. Konferenci je prisostvovalo 350 delegatov iz 28 držav. Na dnevnem redu je določitev evropskega sodelovanja pri določanju železniških vozniških redov. Konferenca se udeležujejo tudi Sovjetska Unija in komunistični blok.

OBISK GRŠKE VOJASKE DELEGACIJE

Grška vojska delegacija je po vodstvom načelnika generalnega štaba kopenskih sil generala Sahantosa obiskala Jugoslavijo meseca oktobra. V grški delegaciji, ki jo šlela 7 članov, bodo zastopani vojska, mornarica in letalstvo. Med obiskom se bodo vršili razgovori s poveljniki jugoslovanske vojske o vojaškem sodelovanju med Jugoslavijo in Grčijo.

Iz St. Jurja se je Terezija Volarič preročila v Loko, k nekdanjemu Mateku, ki je stanoval v sedanjih Zagorčevih hišah.

Ko sem prišel kot učitelj in primorski rojak v Loko, sem se pohižje zanimal za Zagorčeve mame in sem je marsikaj povprašal. Sprva me je nezaupno gledala, kdo sem in čemu jo vprašujem. Ko pa sem ji povedal, da sem njen sorojak, se je tega razveselila in mi je v kobarškem dialektu pripovedovala marsikaj, kar pravi, da ni pozabila svojega rojstnega kraja.

Iz svojega dolgega življenja mi je povedala naslednje zanimivosti:

Kotliker se spominjam iz otroških let, sem včasih šla v Kobarid, kjer sem videla tedanjega kaplana in pesnika Simona Gregorčiča. Leta 1866, ko je Avstrija izgubila Benetko, ki jo je morala odstopiti Italiji, sem videla, kako se je avstrijska vojska umikala po glavni cesti iz Čedadu skozi Kobarid v Tolmino.

V skupščino socialnega zavarovanja izvolimo najboljše

Stojimo pred volitvami v prvo skupščino Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje, ki pomenijo prehod na upravljanje socialnega zavarovanja po voljenih predstavnikih zavarovancev. Bodoče poslovanje okrajnega zavoda za socialno zavarovanje bo povsem odvisno od tega, kakšne delegate bomo izvolili v prvo skupščino, da že izbiri kandidator, ki je sedaj povsod v teku, posvetimo vso našo pazljivost in da v nedeljo, 26. oktobra, izvolimo najboljše od njih.

Danes bi seznanili naše zavarovance o nekaterih problemih socialnega zavarovanja. Predvsem moramo poudariti, da naša podjetja in ustanove kakor tudi zasebni delodajalci zelo slabo izpolnjujejo obveznosti, ki jih imajo do socialnega zavarovanja. Že drugo leto zbira Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Trbovljah poročila o uporabi pravic iz socialnega zavarovanja, ki jih morajo podjetja, ustanove, zadruge in družbene organizacije predlagati zavodu redno vsak mesec do petnajstega. Še danes pa je precejšnje število podjetij in ustanov, ki teh poročil ne predložijo do določenega roka in jih je treba vsak mesec znova opominjati. Včasih tudi opomini ne zaležejo, zaradi česar je bil začasni odbor okrajnega zavoda za socialno zavarovanje prisiljen, da nekaj teh podjetij in ustanov predlaga v kaznovanje.

Med njimi so krajevna gospodarska podjetja v Hrastniku in mestna občina v Zagorju. Poročila nekaterih podjetij so pomanjkljiva, kar priča, da jih upravni odbori na svojih sejah ne obravnavajo, kar so po uredbi dolžni storiti. Tu bi še opozorili, da so mesečna poročila velikega pomena ne samo za socialno zavarovanje, marveč tudi za Zvezni gospodarski svet in Zvezni statistični urad, ki črpata iz njih važne podatke. Prav za ti dve državni ustanovi je treba na hrbtni strani poročila izkazati višino plačnega fonda in prispevkov za socialno zavarovanje. Zaradi tega bi se morala podjetja in ustanove bolj zavedati svojih dolžnosti in z večjo skrbjo in brigo izpolnjevati mesečna poročila za socialno zavarovanje.

Pogosto kršijo naša podjetja tudi predpise glede obveznega pripravljanja nesreč pri delu. Marsikdaj zve okrajni zavod za socialno zavarovanje za nesrečo pri delu šele iz poročila ambulant, ali pa celo šele takrat, ko ponesrečenec zaprosi za invalidnino. Največ grešijo podjetja, ker ne prijavijo nesreče v predpisanim roku 8 dni oziroma v smrtnih primerih v roku 48 ur. Da dosežemo večjo zanesljivost v pripravljanju nesreč, bo začasni odbor moral tudi tu-

kaj poseči po sankcijah.

Še slabše kakor socialistični sektor pa izpolnjujejo svoje dolžnosti zasebni delodajalci. Pogostokrat ne prijavljajo ali ne odjavljajo ljudi, ki so jih sprejeli ali odpustili iz službe, niti ne predlagajo mesečnih obračunov plač. Močno je popustila nadalje disciplina v plačevanju prispevkov, ko so se ti prispevki pred dvema letoma začeli pobirati skupno z davki. Ko je meseca maja letošnjega leta okrajni zavod za socialno zavarovanje spet prevzel službo plačevanja prispevkov, je ugotovil, da zasebni delodajalci dolgujejo za letošnje leto nad 600.000 din. Ta dolg se ni skoro nič zmanjšal. Iz tega razloga se je začasni odbor odločil za energično izterjavo in so bili trije najtrdovratnejši dolžniki

Ob izdajanju novih delovnih knjižic

Ker bomo v našem okraju kmalu začeli z izdajanjem novih delovnih knjižic, štejemo za potrebno, da pred izvedbo te velike in odgovorne naloge seznanimo naše bralce o namenu in pomenu teh knjižic.

Da bomo lažje razumeli namen novih delovnih knjižic, si najprej ogledimo, kakšno nalogo so imeli stari predpisi o delovnih knjižicah. Cilj starih predpisov o delovnih knjižicah iz leta 1948 je bil v glavnem ustale delovne sile in preprečenje nenormalne fluktuacije delovnih moči. Pojav, ki je ustvarjal v naših podjetjih stalno potrebo po novih delovnih močeh. In prav zaradi velike potrebe po delovni sili v času naših največjih naporov za izpolnitev našega petletnega gospodarskega načrta podjetja niso dosledno izvajala predpisov o delovnih knjižicah, namreč da so sprejemale nove delovne moči brez delovnih knjižic, na drugi strani pa tudi delavci niso bili v zadostni meri zainteresirani, ali imajo delovno knjižico ali ne. Zaradi pomanjkanja teh knjižic, ali pa zaradi pomanjkljivih podatkov v njih delavci v mnogih primerih ni mogel uveljaviti svojih pravic, ki izhajajo iz delovnega razmerja, n. pr. pri upokojitvi.

Kljub raznim pomanjkljivostim v prejšnjih predpisih o delovnih knjižicah so ti predpisi v navodila vendar mnogo pripomočniki pri pravnem reševanju delovnih razmerij, hkrati pa k zmanjšanju škodljive fluktuacije delovne sile.

Sedanjí predpisi o delovnih knjižicah pa imajo povsem novo in konkretno nalogo in mnogo večjo važnost za delavca ali službenca. Po teh predpisih so delovne knjižice enotne za delavce in službenice, prav tako ti predpisi zagotavljajo vsaki osebi v delovnem razmerju posest te knjižice, onemogočajo primere, da bi imela ena oseba dve ali pa celo še več knjižic, prav tako se ne more nihče zaposliti brez te važne listine.

Ce hoče kak delavec ali službenec stopiti v delovno razmerje, si mora najprej preskrbeti delovno knjižico oziroma jo mora že imeti, kadar se nekdo ponovno zaposli. To listino dobi pri Posredovalnici za delo oziroma pri Svetu za ljudsko zdravje in socialno politiko tistega okrajnega ljudskega odbora, kjer delavec ali službenec stalno prebiva. Človek, ki brez delovne knjižice išče zaposlitev, se izpostavlja nepotrebnim stroškom, ker takšnega delavca ali službenca

náznanjeni javnemu tožilstvu oziroma sodišču. Za njimi bodo prišli na vrsto še vsi ostali nepopolnopravni plačniki. Dogaja se, da zasebni kmetje priprajo v zavarovanje svoje ostarele delavce ali delavke z namenom, da pridejo leti do svojih pokojnin — ko pa jih okrajni zavod terja, da poravnajo prispevke, se ti izgovarjajo, da ljudje niso pri njih v službi in da jih imajo pri hiši zgolj iz usmiljenja...

Te dni je začela z delom komisija za ugotavljanje delovne dobe, ki se zavarovancu vpiše v delovno knjižico. Komisija posluje sedaj na rudniku Trbovlje-Hrastnik, ki je od vseh podjetij prvo sistematično pripravilo gradivo za izdajo novih delovnih knjižic in je temu delu sploh posvetilo veliko skrb. To je

ne bo sprejelo v delo nobeno podjetje, prav tako takšemu človeku posredovalnica za delo ne bo posredovala službe, če jo bo iskal, da ne govorimo o primeru, da takšna oseba ne bo dobila objave za vožnjo s popustom, če bi hotela iskati zaposlitev v kraju izven svojega stalnega bivališča.

Vsak delavec in službenec mora vedeti, da bo delovna knjižica v bodoče njegov najvažnejši osebni dokument, ki bo vseboval vse podatke in navedbe, na podlagi katerih se bodo uravnavala vsa vprašanja, ki slede iz delovnega razmerja. Službena leta in delovna doba, ki bodo vnesena v delovno knjižico, bodo v prihodnje edina priznana zakonita osnova za doseg vseh pravic, ki izhajajo iz delovnega razmerja. V prihodnje bo odpadlo vsako drugično dokazovanje delovne dobe delavca ali službenca, kar je važno tembolj, ker so službena leta, eden izmed važnih činiteljev pri določevanju plač, pri napredovanju v službi, pri uveljavljanju pravic iz socialnega zavarovanja, kot n. pr. doseg starostne pokojnine, rente, družinske pokojnine, dosaga dodatkov za otroke in podobne pravice.

Zaradi tega je naloga vseh delavcev in službenecv, da zberejo vse podatke in odločbe, s katerimi bodo dokazali in potrdili resničnost svojih navedb o svoji delovni dobi in službenih letih. Po potrebi je miljenje v delovni knjižici, da so komisije, ki so naših podjetjih ali pa direktor podjetja dolžni pregledati in potrditi delovno dobo, da ti uveljavijo svoje pravice, in da so ti poiskani in dolžni, da zbirajo zanje podatke o delovni dobi oziroma službenih letih — ne, to mora opraviti vsak delavec ali službenec sam, saj je to v njegovo osebno korist. Prav zaradi tega, ker so delavci in službeni sami dolžni zbrati dokazano gradivo, so sindikalne organizacije dolžne, da opominjajo svoje člane na potrebo zbiranja potrebnih dokazil za svoja službena leta, zlasti pa je to važno pri vseh tistih delavcih, ki so take listine zavrgli, uničili ali celo izgubili in morajo sedaj te listine ponovno iskati.

Imamo pa tudi primere, kjer posamezniki namerno skrivajo dokumente o svoji zaposlitvi, pri čemer računajo na dokazni postopek s pomočjo priči, češ da bodo s pomočjo priči prišli do več službenih let, kot jih dejansko imajo. Seveda taka špekulacija samo zavlačuje dokazni postopek in se lahko zgodi, da delavec zruši še priznanje tistih službenih let, ki ima nanje pravico. Jasno je, da takšen človek škoduje sebi in svoji družini. Iz tega razloga je najpametneje, da vsak delavec vse esenčne dokumente in navedbe te listine priči, ki lahko s polno odgovornostjo pred zakonom in svojo vestjo potrdijo resnična službena leta kakšnega delavca. Zatorej naj si vsak delavec sam poišče verodostojna dokazila, ne pa da se poslužuje celo priči, ki stvari ne poznajo, ali pa celo krivo pričajo.

Ne pozabimo torej, da je delovna knjižica važen osebni dokument delavca ali službenca, kjer gre v glavnem za to, da bomo imeli enkrat za vselej »črno na belu« zapisano našo resnično delovno dobo, kar bomo v prihodnje vsi potrebovali. Po zamenjavi knjižice ne bo mogoče več iskati dokazil za službena leta v preteklosti. Zato uveljavimo sedaj svoje pravice vestno in pošteno.

J. K.

Stanovanjsko krizo v Trbovljah so začeli reševati

Število prebivalstva v Trbovljah, ki so v povojnih letih postale še center okraja, narašča iz dneva v dan in potreba po stanovanjih postaja v kraju problem. Zakaj? Trbovlje kot staro rudarsko naselje imajo še mnogo stanovanj iz tistih časov, ko je bil ta kraj še na pol kmečko naselje — recimo na primer: Dobrna. Ta stanovanja so danes ne samo slaba, marveč tudi neprimerna za bivanje. Tamkajšnja stanovanja se v primeru hujše zime zaradi velikega snega lahko vsak trenutek zrušijo. Tu pa se poraja vprašanje varnosti človeških življenj.

povedovali, da so Avstrijci ponoči razrušili most, da je mnogo Francozov strmo glavo v globoko Fortino. Ko pa je prišel do tle, sta višji od Francozov (baje sam Napoleon), se je konj nenkrat ustavil in ni hotel dalje. Tedaj je Napoleon spoznal, v kakšnem težkem položaju je bila njegova vojska. Vprašal sem jo nadalje, kako se je vračala v Loko? V tistih časih še ni bilo železnice po Soški dolini (zgradili so jo šele leta 1906). Šla sem preko Tolmina čez Cerkljanske hribe do Skofje Loke — tako je pripovedovala — od tam pa z vlakom v Loko. »Kaj ste doživeli v Loki posebej?« sem jo še vprašal. In odgovorila je: »Spominjam se, da so se vozili avstrijski vojski z »Militergumom« mimo Loke v Zagreb in dalje v Sarajevo, ko je Avstrija leta 1878 okupirala Bosno in Hercegovino. Vprašal sem jo tudi, kako se počuti kot 93-letnica? »Veste, mi je rekla, »da me je sram hoditi po Loku, ker me ljudje vedno sprašujejo, koliko sem stara.« Dejal sem ji, da bi morala biti ponosna, ko še tako dobro izgleda, kajti stara mamica si še sama prinese drv in tudi skuha si še sama. Tudi pere si prav tako sama. Če je treba kaj malga popraviti, stori tudi sama. Dobre oči ima, kajti sama si še vdeva šivanko. Pač pa pravi, da včasih slabo slisi.

O svojem možu je povedala, da je leta 1927 utonil v Savi, ko je vozil splav. V njeni družini so dočakali vsi visoko starosti; tako je njena babica dočakala 93 let, njena mati 80, oče pa 83 let. V svojem življenju še ni bila nikoli resno bolna, pač pa jo je pred dvema letoma v Loku povozil nek kolezar in je morala nekaj dni ležati zaradi malih poškodb.

Ko smo jo hoteli privrati sliki, se je branila. No, drugič pa nam je to le uspelo. Zelo je zadovoljna, da se je slika tako posrečila, kakor jo sami vidite. Pa tudi njeni sorodniki jo bodo videli, ker jo vedno vprašujejo, kako ji gre.

Naša mamica iz Loke je še zelo razumna in ima še prav dober spomin, sicer nam ni mogla toliko povedati. Ločani, kakor njeni sorodniki, ji želimo, da bi še zdrava in čila dočakala vsaj še stoletnico.

S. S.

zelo važno, saj se bodo v prihodnje vse dajatve iz socialnega zavarovanja odmerjale le na podlagi podatkov in navedb, ki bodo vpisane v delovni knjižici. Zavarovancem, ki niso še zbrali dokazil o svojih zaposlitvah, priporočamo, da store to čimprej. Če nimajo uradnih dokazil (starih delavskih knjižic, službenih spričeval, potrdil podjetij in ustanov, vojaških knjižic itd.), naj navedejo za vsako zaposlitev po dve verodostojni priči, to je taki, ki sta bili z zavarovancem skupaj na delu, na hrani, na stanovanju in podobno. Ne veljajo izpovedi priči, ki vedo za zavarovancevo zaposlitev zgolj iz pripovedovanja drugih »M njega samega. Ne sme se ponoviti, da bi zavarovane predlagal za pričo osebo, ki naj bi mu potrdila zaposlitev v času, ko priče še niti na svetu ni bilo. Jasno je nadalje, da komisija za ugotavljanje službenih let ne bo mogla priznati »pristnega« uradnega potrdila, ki je datirano z datumom iz dobe predvojnne Jugoslavije, a nosi na koncu lep pozdrav: »Smrt fašizmu — svoboda narodov!«

Naloge novih organov v upravljanju socialnega zavarovanja, skupščine ter upravnega in nadzornega odbora bodo vsekakor velike in odgovorne, zlasti še potem, ko bo okrajem zaupana tudi pokojninska služba. Zato ponavljamo, da morajo sindikalne organizacije postaviti na kandidatsko listo za volitev delegatov v skupščino okrajnega zavoda za socialno zavarovanje svoje najboljše ljudi.

— kr —

VSAK IEDEN nekaj

»Stalinska luč«. V Bolgariji imajo termocentralo »Stalin«. Pred časom jo je tisk navdušeno hvalil: »Glavnemu mestu Bolgarije ne bo nikoli več primanjlovala električne energije.

Časopisi so pisali, Bolgari so čakali, namesto tega pa so dočakali mrak. Po najnovejših odredbah glavne direktorije elektroenergije pri ministrstvu za elektrifikacijo Bolgarije, je omejena potrošnja električne struje po vsej državi. Električno energijo lahko uporabljajo samo od 10. zvečer do 6. ure jutraj. Gospodinjstva smejo uporabljati samo po eno žarnico, mesečno pa ne smejo potrošiti nad štiri kilovate.

Nastal je splošni mrak — toda, kot nekateri trde, vendar ne tako velik, da ne bi videli, kako »izvajajo« v ZSSR njihov tobak, rožno olje in druge poljedelske pridelke. Isti ljudje trde, da je do omejitve električne energije prišlo zato, ker se Rusom bolj izplača graditi v Bolgariji naprave za namakanje polj kot električne naprave, ki bi jim tako nič ne koristile.

V Bolgariji je termocentrala »Stalin«. Še vedno. Toda luči ni. Bolgare je simbolično obsijala »stalinska luč«.

Zadeva, o kateri je vredno molčati... Sovjetska propaganda se na vso moč trudi, da bi čim bolj razširila med domače ljudi in v tujino vest o XIX. kongresu VPK(b). V ta namen je mobilizirala ves propagandni aparat v podrejenih vzhodno-evropskih državah in komunističnih partijah na svetu. Ob vsem hrupu pa Moskva previdno molči o tem, da je od zadnjega kongresa minilo že 15 let in da je kremejsko vodstvo s tem grešilo proti določbam statuta. Še bolj zanimivo je, da pri tolmačenju statuta izpuščajo iz raznih učbenikov določbo o časovnem obdobju, v katerem je treba kongres sklicati. Najnovejši ruski partijski učbenik »V pomoč študentu politškol«, ki ga je izdala »Pravda« leta 1949 za »porabo v vseh partijskih šolah v deželah sovjetskega bloka, govori o vsem drugem, samo o tem ne. Pri opisovanju »modrosti« centralnega komiteja s Stalinom na čelu so avtorji šli tako daleč, da so napisali, da je v CK VPK(b) »osredotočena pamet« vse partije, oziroma vsega partijskega članstva.

Nič čudnega ni, če torej »modro vodstvo« in »najmodrejši« med modrimi« vsako svojo besedo sovjetskemu ljudstvu štejejo za sveto in neizpodbitno resnico in če za svoje ravnanje, ki je v nasprotju z določbami statuta VPK(b), ne iščejo nobenega opravičila!

Zločin in »kazene«. Nedavno so odsavili na Madžarskem ministra za gradbe Sandora Lazlo. Uradno — šel je z linije. Dejansko — ponesrečil je tri milijone forinto. To ga je, tako je videti, tudi rešilo. Če bi res šel z linije, bi ga gotovo likvidirali kakor toliko drugih. Tako je postavljen v direktorja traktorske postaje v Aretku.

Biti lopov — v madžarščini pomeni »iti z linije«. Edini Las lov pogrešek je ta, da je delal preveč odkrito in tako predstavljal hudo konkurenco ostalim. Vsekakor, madžarska proizvodnja traktorjev je še preneznatna, da bi vsem Laslovim kolegom mogla zagotoviti direktorske položaje.

Spomini Zagorčeve mame

Vprašal sem jo, če je bila še kdaj doma. Odgovorila mi je, da se je kdaj peljala z vlakom iz Loke na Trbiž, od tam pa je šla peš na Višarje. Od tu je pešala čez Predil

93-letna Terezija Matek iz Loke pri Zidanem mostu

in Bovec v Kobarid. S te poti mi je pravila naslednje zanimivosti. Pod Klužami (nekdanja avstrijska trdnjava blizu Loga pod Man gartom) je most čez 112 metrov globoko Koritnico. Tamošnji prebivalci so ji tedaj pri-

Jesen na Polšniku

Tovarišica Zalezina je s svojim

ni je, da vedno ponaša pobožnost, da si jih lahko preskrbe iz Avstrije. Seveda se pa sedaj poraja vprašanje denarja za nakup godal. Treba bo priskočiti na pomoč z denarnimi sredstvi, da na ta način omogočimo mladinski godbi, ki deluje v okviru »Svobode I — Hrastnik«, nadaljini razmah. Morda ne bi bilo napačno, če bi poleg raznih podjetij in ustanov v kraju in okraju tudi rudarji žrtvovali vsaj polovico svojega enodnevnega zaslužka v ta lepi namen. Upam, da ta žrtev ne bo pretežka.

V.

Šmarčani si bodo zgradili moderno kegljišče

trgarsko - bivših mizarekih delavcih pri Kustlerju in Koprivnikarju. LIL izdeluje tu prvotnost pohištvo, ki se meri z drugimi tovarniškimi izdelki tako po kakovosti in ceni. V zadnjem času je LIL uredil razstavo v Litiji izdelanega pohištva v trgovskem lokalu pri Potokarju poleg železniške postaje. Stevilni Ljubljanci pa si ogledujejo stalno razstavo pohištva LIL, ki je nameščena v poslopju palače "Slavije" v Galebci ulici nasproti stoljskega nebotičnika. LIL izdeluje izdelke razne vrste, ki jih prodaja zareske izdelke. V zadnjem času ima svojo posla, tudi zabojarna. LIL ima poseben oddelek, tovarno furnirja, in nekdanji Samosovi tovarni furnirja poleg postaje. LIL izdeluje tudi prvotsten furnir, ki ima svoje odjemalce širom po naši državi. Tako se razvija okrajna lesna industrija v Litiji v kombinirano gospodarsko podjetje. Iz ustvarjenih čistih dobičkov so člani delovnega kolektiva napravili letos že več skupnih potovanj. Delovski svet je te dni sporazumno s sindikalno organizacijo pripravljen skleniti izlet na zagrebški velesejem. Taki izleti so za delavce razstave so najlepša prilika za izobrazbo naših strokovnih kadrov. Tudi stroški za ta izlet so bili poravnani iz sklada dobička.

V zadnji številki »Zasavskega vestnika« smo objavili kratko beležko o 130-letnici smrti slavnega zasavskega rojaka Jurija Vege, matematika in vojaškega strokovnjaka. Ta pomembna obletnica je šla brez objav v nekaterih naših listih. Daljši članek in sliko, ki je res dobro urejeval, list in delnik, ki je res dobro urejeval, list in sledi verno vseslovesno dogodkom spominkom V Radu Ljubljani je pri- kazal Vežo kot vojaškega strokovnjaka generalmajor Karel Lavrenčič.

Ček» in delavske godbe na pihala, ki sodelujeta v sestavi »Svobode-center« v Trbovljah. V opisu turneje naših pevcev in godbenikov pravi list o koncertu v celovškem Mestnem gledališču med drugim naslednje:

roditelja leta 1938 na Rijaškem v okraju Risco. Služboval je na osnovni šoli v Litiji kot šolski upravitelj oziroma učitelj od leta 1929 do 1945, ko je bil upokojen. Med vojno je bil do okupatorja izgnan v Srbijo. Od leta 1945 do leta 1949 je deloval tudi na šoli na...

Pokojni tov. Rostohar se je s svojim delom v šoli in med ljudstvom vsekakor trajno uvrstil med pomembne osebnosti v Litiji.

veliko potoval po svetu. Od nedavnega sta
nuje pri svojem rojaku Henriku Liju, uvoz
niku pletenin, v neki veliki hiši v Jackson
Streetu.

vajal pesmi s tako preciznostjo in čistostjo harmoniji, kot je to najti redko kje. Tudi tu se je izkazal izborni zborovodja, ki je tudi za svojo kompozicijo »Srečno« žel velik priznanje. Val navdušenja pa sta izzvala izbrana »Zlato mladike iz obeh mekanih

ustvarjano miru in bratsiva med narodom
sosedoma. *

S A H

o čemer poročamo v drugem članku. J.

Chan se je zahvaljeval in klanjaval in stop
za njim v zelo razkošno opravljen salo
Zidovi so bili prevlečeni s svilo, stoli pa
žametom.

»No ne, ona je Angležinja iz Devonshira.«
»Devonshira?«

»Sem. Nekdo mu je dal vabilo. Srečal sem ga že večkrat. Tudi vi morate kdaj z menoj v klub, gospod Chan.«

veliko potoval po svetu. Od nedavnega sta
nuje pri svojem rojaku Henriku Liju, uvoz
niku pletenin, v neki veliki hiši v Jackson
Streetu.

Chan se je zahvaljeval in klanjaval in stop
za njim v zelo razkošno opravljen salo
Zidovi so bili prevlečeni s svilo, stoli pa
žametom.

Fizkultura in Sport

Ali je trboveljski „RUDAR“ res v krizi

Metale (Zagreb) : Rudar 3:0 (3:0)

Druga tekma v novi hrvatsko-slovenski nogometni ligi — in spet poraz trboveljskega predstavnika! Kaj je z Rudarjem, se vprašujejo vsi. Odgovor ni težak: Knaus je poškodovan, Klančičar se zdravi v bolnici, Sovre pa bo lahko nastopil šele v nedeljo. Ali sme mo poraz pripisovati samo igralcem? Ne — delno je kriv tudi trener. Vsi gledalci imajo občutek, da so igralci Rudarja poprej bolj obvladali žogo, da pa v zadnjem času samo nabijajo.

Nedeljske športne vesti

NOGOMETNO PRVENSTVO V ZASAVJU

V nogometnem prvenstvu Zasavja tekmujejo: Rudar II, Proletarec II iz Zagorja, Retje in Dobrna iz Trbovlj, Bratstvo iz Hrastnika, Svoboda iz Kisovca ter Krško in Litija. V nedeljo, 3. oktobra, je bilo odigrano drugo kolo, rezultati pa so sledeči: v Kisovcu Bratstvo : Svoboda 4:2 (2:1), v Zagorju Retje : Proletarec II 5:1 (2:1), v Trbovljah Rudar II : Litija (3:0). Tekma med Dobrno in Krškim bo odigrana pozneje.

MLADINCI RUDARJA KREPKO VODIJO

V mladinskem prvenstvu sodeluje le pet moštev in sicer: Rudar I in II, Retje, Dobrna in Bratstvo. Ostala moštva nimajo mladine, kar je groje vredno. Posebno velja to za Proletarca iz Zagorja.

Vodstvo Rudarja naj bi se za to vprašanje zanimalo boljše.

Moštvo Rudarja je v nedeljo v Zagrebu proti skoraj enakovrednemu nasprotniku izgubilo igro s 3:0. Ta rezultat je bil postavljen že v prvem polčasu. Najboljši del pri Rudarju je bila obramba.

Dve tekmi, dva poraza, rezultat brez točke — 6:0. Odgovor, da je lahko drugače, bodo igralci Rudarja dali v nedeljo v srečanju z moštvom iz Sibinika. — V nedeljo vsi na stadion Rudarja!

Tudi mladina je odigrala II. kolo. Izid je sledeč: Rudar II : Dobrna 3:2, Rudar I : Retje 11:0 (4:0). Preseneča visoka zmaga Rudarja nad Retjem. Po drugem kolu vodi na lestvici Rudar s 4 točkami in diferenco v golih 10:0.

PRVENSTVO SLOVENIJE

VISOK PORAZ PROLETARCA V KRANJU

Zagorski Proletarec igra v prvenstvu Slovenije v zahodni skupini. Po uspehu prejšnje nedelje, ko je igral Proletarec na Jesenicah z moštvom Gregorčiča 2:2, je doživel sedaj velik poraz v Kranju proti Korotanu in sicer 11:2. Upajmo, da bodo igralci Proletarca v nedeljo v Zagorju proti Postojni dokazali, da je bil poraz v Kranju le naključje.

Objava

Večje število DELAVCEV in ELEKTROMONTERJEV sprejememo takoj ali pa po dogovoru.

ELEKTRO-CELJE, obrat Trbovlje (DES)

DROBIŽ IZ TRBOVELJ

Pretekli ponedeljek so se trboveljski mladinci postavili: ustanovili so svoj aeroklub. Na obnem zboru je bilo okrog 120 mladih obrazov. Četudi v kraju ni prostora za ureditev aerodroma, se bodo naši mladinci v novem društvu vendar lahko solali v modeliranju, jadranju in v padalskem športu. Prav tako se bodo mladinci v klubu lahko pripravljali s teoretičnim šolanjem za pilote. — Ustanovitve kluba moramo toplo pozdraviti, saj bomo z njim pripomogli h krepitvi naše državne obrambe, na drugi strani pa se bodo mladinci z delom v društvu odtegovali kvarnemu vplivu ceste in — alkohola.

»Kulturno ponašanje sem opazil v našem trboveljskem omniibusu. Redkokdaj se vozim v njem, pred dnevi pa sem se peljal z njim od Vod na trboveljsko postajo k vlakom št. 517. Komaj sem vstopil v vozilo, sem slišal spretnika, ki je v pogovoru z neko mlado trboveljsko dekle v krajevnem narečju Trboveljsko dejal: »Madona, don't boš pa dopelj plačala! — Blizanje pojasnjevanje prizora menda ni potrebno.

Pred kratkim sem bil po daljšem času spet v Hrastniku. Tamkaj sem napravil prijatelje našo državo (kot naša okrajna komisija), namreč da je kulturna potreba v hrastniških gostiščih neprimerno boljša kot v Trbovljah...

V uredništvu nas je obiskal upravnik trboveljskega kinematografa. Kateri poročamo na drugem mestu, bo kino vrtel v bližnjih dneh film »Pastoralna simfonija« in film »Brez milosti«. Ta mesec bo kino igral

VOLK NA SMRTNI POSTELJI

Volku je bila zadnja ura in je premeril v poslednjih mislih svoje nehanje. »Velik grešnik sem bil,« je hropel izpod odeje, »pa vendar sodim, da nisem bil največji. Dosti zlega sem storil, pa tudi dosti dobrega. Tako se še dobro spominjam, da sem nekoč naletel na jagnje, ki se je izgubilo od črede. Lahko bi ga bil raztrgal, pa ga nisem. Prav takrat sem tudi mirno poslušal zasmehovanje in obzadanje stare ovce, čeprav ni bilo pasijb čurajev blizu.

»Vse to je res, strček,« je pritrjevala liseica, ki mu je stregla. »Prav dobro se spominjam tudi jaz; to je bilo takrat, ko se ti je bila zatankila kost in ti jo je potem dobrodušen žerjav izvlekel iz goltanca.

Volk je težko zahropel in utihnil.

Izleti organizacije AFZ v Zagorju

Organizacija AFZ v Zagorju je priredila letos tri izlete. Prvega so žene napravile k »Mamici«, kjer so v prijetnih razgovorih pozabile na svoje težave. Lepega poldneva dne jih je rudniški avtobus zapeljal na Bled. Bohinj in še naprej. Ustavil se je ob vznožju gorenjskih velikih vseh družba pa je oddala pogledat slap Savico. Lepa je gorenjska stran in lep je bil izlet.

Zagorske žene so si ogledale tudi zagrebški veselejši in njegove zanimivosti. Niso pozabile iti v živalski vrt, kjer niso videla le verveice in lisice. Zvečer so zadovoljno pole v avtobusu ki ga je varno vozil vesel, ljubljaniški Miksi.

Organizacija AFZ v Zagorju in vsi, ki so zagorskim ženam omogočili, da so videli marsikaj lepega in zanimivega, zaslužijo priznanje.

Drugo leto pa spet. Kam! Dosti je še lep in zanimiv kraj, da bi le dobre volje in uvidenosti ne zmanjkalo.

Emes.

Šahovski tekmovalje v počastitev VI. kongresa KPJ

Aktivni in vsi priložnostni šahisti cele Slovenije se bodo v teh dneh kosali v množični šahovski tekmi, da z njo počaste VI. kongres KPJ. Tudi v trboveljskem okraju bo te dni tekmovalje vseh registriranih ljubiteljev šahovske igre ter vseh ostalih neorganiziranih šahistov. Taka tekmovalja bodo v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku in Radečah. Prav tako pa se bodo pomerili v šahu tudi pionirji in mladinci do 14. leta starosti po naših šolah. Organizacijo pionirskih tekmovalj po šolah bodo izvedle šole same. Med mladimi šahisti bodo odbrali pet najboljših šahistov-pionirjev, ki se bodo nato udeležili tekmovalja v Ljubljani, ki bo v nedeljo, 19. oktobra, za celo Slovenijo. Tudi med ostalimi šahisti bodo izbrali pet najboljših šahistov, da se udeležijo tekmovalja v Ljubljani.

Krajevna šahovska tekmovalja bodo v našem okraju opravili do 18. oktobra, na kar bodo ljubiteljski šahisti odšli v nedeljo, 12. oktobra, na okrajni šahovski brotturnir v Trbovljah. Iz tega tekmovalja bodo odbrali pet najboljših šahistov, ki bodo zastopali okraj Trbovlje na šahovskem turnirju v Ljubljani.

Tega tekmovalja se lahko udeležijo tudi člani Ljudske milice in JLA. Prav tako bodo izvedle šahovske predtekmne vse šolske podružnice in društva, ki imajo šahovske sekcije.

Sodeč po dosedanjih pripravah bo ta akcija ob dobri organizaciji eno izmed največjih šahovskih tekmovalj, hkrati pa dostojna priprava vseh ljubiteljev šahovske igre na VI. kongres KPJ. Z množično udeležbo pokažimo v tem tekmovalju plemenito pripravljenost, da naj postane šah igra vseh delavcev, kmetov in ljudske inteligence.

Dragi Ivan Pirečnik

O vseh važnejših dogodkih smo vedno obveščeni tudi mi pionirji. Velik, pa tudi pomemben dogodek je vsekakor tvoja urniteo v domovino. V zgodovini našega naroda je zapisano, kako so tuji gospodarili pri nas. Nešteto ljudi, med njimi tudi otroci, so morali zapustiti svojo domovino in oditi v tujino. Ti si eden izmed tistih otrok, ki so jih odtrgali od mater, da je kravelec njihovo srce. Hoteli so te za vedno odtrgati spoji domovini. Po težkih letih ločitve je zmagała pravica in končno si objel svojo mamo in prišel nazaj v našo prelepo domovino. Kakor tvoja rodna mati, Te je tudi domovina sprejela z odprtimi rokami. Srca slovenskih pionirjev se vesela in pionirji Te z veseljem sprejemamo v svoje vrste, ker vemo, da boš tudi Ti hotel postati dober Titov pionir. Zato Ti kličemo: »Bodi prisrčno pozdravljen v svoji domovini in krepko stopaj po slovenskih tleh za domovino — s Titom naprej!«

Trbovlje, 2. oktobra 1952.

Pionirski odred »Alojz Hohkraut«, Trbovlje I.

ZANIMIVOSTI

Najstarejši zakonik, Dr. Samuel Noth Kramer, strokovnjak za hieroglife na univerzi v Pensilvaniji, je razbral najstarejši znani zakonik sveta. To je zakonik, ki ga je okrog 2050 met pred našim štetjem sestavil kralj Urnamu, ki je vladal v mestu Ur v južni Mezopotamiji. Zakonik je torej star okrog 4000 let, torej 300 let starejši od znamenitega Hamurbijskega zakonika. Našli so ga pred 10 leti in je spravljen v nekem carigradskem muzeju. Uvod govori, kako je kralj Urnamu odbil vojni napad bližnjega mesta Legaš, vzpostavil stare meje. Nato navaja zakonik socialne in moralne reforme.

Nebotičnik iz aluminija. Ameriška družba za proizvodnjo aluminija »Aluminium Company of America« je zgradila v Pittsburgu velikanski nebotičnik s trideset nadstropji, ki je skoraj ves iz aluminija. Na le da je iz aluminija zgrajeno ogrodje in pročelje, temveč tudi notranja naprave: kot vodovodne cevi, električne potrebščine, vrata, dvigala itd. Da bi stavba bila čimveč iz alumi-

nija, je aluminij celo v oknih namesto stipe. To so dosegli na ta način, da so izdelali tako tanke plošče iz aluminija, ki so postale prozorne.

Neznaven vojak. Kmet Moseh Herschlik je dobil poziv, da se javi na vojaško vajo. S seboj je pripeljal 61 glav goveje živine. 2 konja, traktor in voz. Razlog: njegova žena ima doma dovolj dela s tremi majhnimi otročiči in se zato ne more ukvarjati s poljem in živino. Kmetu so oprostili vojaški val.

Farukovo imetje. Odkar je general Nagib zrušil diktatorsko oblast Faruka v Egiptu, se dnevno pojavljajo v svetovnem tisku številke Farukovega imetja in dolgi, senzacionalni opisi kraljevega privatnega življenja. Po uradnih poročilih sedanje egiptovske vlade je Faruk trošil samo za vzdrževanje svoje kraljevske palače 12 milijard lir na leto, kar pravzaprav zanj ni predstavljalo

nekega posebnega izdatka, saj je njegovo premoženje znašalo okrog 160 milijard lir. Naravno, da niso tu vključeni redni letni dohodki, ki jih je dobival kot kralj. Zanimivo je omeniti da je bila celotna površina njegovih posestev v Egiptu ob adifikaciji trikrat večja kot je bila takrat, ko mu jo je zapustil njegov oče.

Letošnja letina po svetu. Ameriško ministrstvo za poljedelstvo sporoča, da kaže letošnja letina žita in predvsem pšenice in rži izredno dobro. Po teh računih bo letošnja pridelka pšenice in rži vsaj dosegel, če ne celo presegel, rekordni pridelok iz leta 1938 in bo znašal 225 milijonov 680 tisoč ton žita.

Sama ZDA bodo pridelale letos 1 milijardo 300 milijonov mernikov pšenice in rži. Kanada pa okoli 655 milijonov mernikov.

Tudi Francija, Italija, Nemčija in celo Španija bodo pridobile letos več kot po navadi. Tem se pridružuje tudi Turčija in v Aziji Indija, Pakistan ter Avstralija.

Slab pridelok bodo imele letos države vzhodne Evrope. Najbolj prizadeta je v tem Madžarska, kjer predvidevajo še slabšo žetev kot lani. Podobno je na slabem tudi jugoslovija, kjer je uničila suša ponekod tudi nad petdeset odstotkov žita, da ne govorimo o bolj poznih kulturah. Tudi Bolgarija, Češkoslovaška in Poljska nimajo kaj pričakovati, ker je tudi pri njih uničila suša velik del pridelka.

Partizanski tabor pri »Lizli« nad Trbovljami

ZB mesta Trbovlje je skupno s krajevinimi Zvezami borcev iz Marije Reke in Prebolda priredila preteklo nedeljo velik partizanski tabor pri »Lizli«, znanem kraju med Trbovljami in Savinjsko dolino. Tabor je bil na prostem. Na njem je ob velikem številu borcev in ostalega prebivalstva sodelovala godba na pišala »Svobode-center« iz Trbovelj, moški pevski zbor iz Prebolda, šolska mladina iz Marije Reke, ki je poleg petja prednašala razne recitacije ter uprizorila kratko enodejanko.

Zbor partizanov se je začel okrog 9. ure dopoldne. Na njem so govorili šolski upravitelj iz Marije Reke, predsednik ZB mesta Trbovlje tov. Janez Zalaznik ter predsednik ZB iz Prebolda, na kar je sledil bogat kulturni program. Popoldne so nastopili člani in članice TVD »Partizana« iz Trbovelj s prostimi vajami, nato pa je sledilo ljudsko rajanje.

Preberi in premisli!

Marsikdo hrani doma reči, ki jih več ne potrebuje: obleko, čevlje, kolo, radioaparar, harmoniko, fotografski aparat, kitaro, gramofon, uro, prstan itd. Na drugi strani pa so spet ljudje, ki bi take in podobne predmete kupili, če bi vedeli, kdo jih proda.

Mali oglašnik našega lista bo posrednik pri vaši ponudbi. Prav hitro se bo našel kupec. Zato se oglašite v upravi »Zasavskega vestnika« osebno ali pismeno, kjer zadostuje dopisnica, na kateri nam sporočite, kaj želite prodati. »Zasavski vestnik« vam bo pomagal tudi drugače: z oglašom vam bo posredoval, če želite kaj kupiti, če iščete službo, če ste morda kaj našli ali izgubili, in podobno.

»Zasavski vestnik« je v našem Zasavju razširjen tednik, ki ga ljudje radi berejo, zato imajo mali oglasi in drugi inserati v njem zanesljivo uspeh.

Prav tako naj naša društva, organizacije in ustanove opozarjajo v našem listu na svoje prireditve, zabave, igre, filmske predstave in priobčujejo še druge objave. Oglas v »Zasavskem vestniku« se bo vsakemu zanesljivo izplačal.

UPRAVA »ZASAVSKEGA VESTNIKA«

ZASAVSKI PIONIR

Kotiček za naše pionirje in pionirke

„Tako sem zaspan...“

»Tako sem zaspan,« mi je dejal nekega ponedeljskega jutra šestletni Lado. »Kaj nisi spal?« sem brž vprašala. »Saj nisem mogel. Vso noč so vpili po cesti.« Njegova sestra Darinka je še pristavila: »Ko bi vsaj lepo peli, bi jih še poslušali.«

Lado je moral biti res zaspan, ker je v ortcu po kosilu zaspan, kar se mu le malokdaj posreči.

Tudi jaz sem se ponoči mnogokrat zbudila zaradi vpitja po cesti. Včasih bi skoraj ne vedela, ali sem v spalnici ali v živalskem ortu. Neugnanim možkim so s ciljenjem pomagale še tovaršice. Zjutraj sem lahko pritrdila mami, ki je dejala: »Nocoj je bila »prijetna« noč...«

Bo sedaj konec veselice? No, konec vem, da jih ne bo. Da bi jih le ne bilo vsako nedeljo po več naenkrat! Koliko manj prepirov bi bilo v družinah, če bi ljudje na veselicah ne popinali preko mere.

Vsem tistim, ki ponoči tako radi prepevajo po cestah, pa svetujem, da pristopijo k penskemu zboru, kjer bodo v treznem stanju urili svoj glas. Se posebno priporočam tovarišicam, naj se opijejo v novo ustanovljeni ženski zbor v Toplicah, kjer jih bo v petju vodila strokovna moč in ne alkohol ter kričiči dinjaki.

Obiskovalci veselice pa naj si še enkrat zapomnijo, da je Zagorje mesto. Za vpitje naj si pač poiščejo kak drug kraj in ne zagorske ceste, kajti osaki, ki podnevi dela, ima ponoči rad mir in to vsako noč v tednu.

Pionirji in pionirke

Metka Dolanc, učenka IV. razreda osnovne šole na Dolu pri Hrastniku, vam piše takole:

»Dobro dan! — halo, pionirji, na plan! Ali ste vsi zaspani med počitnicami? Ali bo spet kaj uganč?«

Naj kakšna pionirka ali pionir opiše, kod je hodil med počitnicami in kaj je videl. Jaz sem bila na Bledu in v Domžalah, kjer sem se čudila radiooddalni postaji. — Pozdravljeni!

Tako pravi Metka. Glejte torej, da nam boste kaj pisali! Tudi Metka naj nam piše, kaj vse je videla na Bledu, sp. toči naj nam, če se je vozila po jezeru v čolnu, nje naj nam, kako se je vozila z vlakom, kaj je videla, s kom je govorila, kaj vse je slišala. Vse nas bo zanimalo in tudi pionirje. Kar se pa tiče uganč, sporočamo Metki in ostalim, ki se zanje zanimajo, da bodo verjetno spet prišle na vrsto. — Uredništvo.

OBJAVE

Važno za vse potrošnike

Mestno trgovsko podjetje v Trbovljah sporoča vsem cenjenim odjemalcem, da si lahko pre-krbe v vseh specerijskih poslovalnicah krompir po ceni 19 din za kilogram. Ker so zaloge krompirja omejene, pohitite z nakupom že sedaj, dokler ne pritisne mraz.

Obvestilo

Pogrebni zavod v Zagorju opominja vse stranke, ki imajo na zagorskem pokopališču grobove, da plačajo pristojbino za grobove umrlih. Prav tako pozivamo stranke, ki dolgujejo pristojbino za postavitev spomenika še iz leta 1950 in 1951, da jo takoj poravnajo. Pogrebni zavod v Zagorju.

Objava

V petek, 10. oktobra, bo ob 6. uri zvečer v tajništvo SD »Rudar« povabljena sestanka glede ustanovitve lahkoatletskega kluba v Trbovljah. — Vsi ljubitelji lahkoatletike vabljeni.

SD »Rudar«, Trbovlje

OBJAVA

Uprava Muzeja NOV v Trbovljah poziva vse prebivalstvo, zlasti še borce narodnoosvobodilne vojne, v kolikor so v posesi kakršnega koli materiala, kakor: slik, oblik, orožja, literature itd., da ga odstopijo muzeju.

Potrebno je da se ta material očuva in ohrani in da je osredotočen na enem mestu, kjer je na vpogled najširšim krogom prebivalstva.

Muzej se nahaja v prenovljenem Rudarskem domu v Trbovljah in je redno odprt vsak torek in petek od 16. do 18. ure.

Obiščite ga!

Uprava Muzeja NOV Trbovlje

OBJAVA

Dne 25. septembra so v Savi med Blanco in Rožnim našli mosko truplo. Na sebi je imel belo srajco, obrnjeno čez glavo, rdečo kravato, črno prepleteno. Truplo je bilo golo, opasano z navadnim usnjnim pasom. Na nogah pa je imel visoke črne čevlje.

Dolžina trupla znaša 175 do 180 cm. Star je okrog 60 let, redkih kostanjvih las, zgoraj in spodaj brez zob.

Kdor bi kaj vedel o ponesrečenosti, naj sporoči to oddelku za notranje zadeve pri OLO Krško.

ZAHVALA

Najtopleje se zahvaljujem primariju dr. Virgilu Krasniku za uspešno opravljeno težko operacijo. — Franc Zanič, Trbovlje.

MESTNO TRGOVSKO PODJETJE V TRBOVLJAH

ima te dni na razpolago v svoji poslovalnici »Pri Pašu« (Na Njivi) in v poslovalnici »Na Vodi« (rudniški konsum) prvovrstni PARACINSKI KAMGARN in odlične volnene izdelke TOVARNE MAJSERK. — Cene tem proizvodom so znižane za 20%. Predvsem bo na razpolago blago za moške in ženske plašče. — Ne pozabite si poleg obeh navedenih poslovalnic ogledati še bogate zaloge raznovrstnega blaga v ostalih prodajalnah Mestnega trgovskega podjetja v Trbovljah. — Preskrbite si za zimo potrebno blago, ki vam ga nudi po ugodnih cenah

MESTNO TRGOVSKO PODJETJE V TRBOVLJAH

Urška se pogovarja s Tončko: »Pozabila sem ti povedati nekaj važnega, kar v Zagorju, Hrastniku in še drugod prav gotovo še ne vedo, namreč

mlajša okrajna zbor (18 Trbovlje Urednje srednji odbor Odgovorno urednik Stane Ustariš Pisk Plakarne, Ljudske oravice, ljubljani Nasov uredništva in Hrastnik Trbovlje, uravna Trbovlje, telefon 41 44 - Račun št. 514 9032-2 Narodne banke v Trbovljah št. 514 9032-2. List izhaja vsak Artek - Rokopisov ne radamo: prispelki in list morajo biti v uredništvo ali kasneje vsako nedeljo slistu. Mesečna naročnina 30 din, četrtletna 90 din, polletna 120 din, letna 240 din. — Posamezna številka na 4 straneh stane